

Simion Șestopal 1913-ban született Odesszában. A család 1920-ban Galacra, majd 1923-ban Bukarestbe költözik. 1930-ban osztálytársával, Gherasim Lucával Alge címmel alapít avantgárd folyóiratot, Sesto Pals néven publikál. 1933-ban a folyóiratnak újabb számai jelennek meg. A fiatal társaság Muci című lapjával kavar botrányt 1932-ben. 1933-ban rövid időre le is tartóztatják őket pornográf tartalmak terjesztésének vádjával. 1934 és 1940 között a bukaresti Műszaki Egyetem diákja, bányamérnöki oklevelet szerez. A háború után szakmájában dolgozik, a Román Vasúttársaság kutatóintézetében. Bár írásai nem jelennek meg ebben az időszakban, barátai (Geo Bogza, Sașa Pană, Gherasim Luca, Ionathan X. Uranus / Marcel Avramescu és mások) jól ismerték szövegeit, amelyek bekerültek a román avantgárd antológiáiba is. 1970-ben telepedett át Izraelbe, ahol továbbra is írta elmélkedő jellegű szövegeit, verseit. Első reprezentatív, gyűjteményes verseskötete 1998-ban jelent meg a Vinea kiadónál, Omul ciudat (A furcsa ember) címmel. 2002-ben halt meg Tel Avivban. A sötétség s a fény párbeszéde című verset az Întineric și Lumină (Sötétség és Fény – Vinea – Onyx, Buk.–Haifa, 2007) című posztumusz verseskötetből választottuk.

B. I. J.

A sötétség s a fény párbeszéde

– Késő van már, túl késő,
s az éjszaka rám tekeredik, akár egy kígyó,
vajon miért?
Ki áll itt, a közelben, és mosolyog sötéten?
Talán a szél, amely az erdő padjaiban
koptatja a könyökvédőit?
Talán az ősz, amelyik lecsorog a fákról,
s feltárja a csupasz ágak
kínlódását?
Valami van itt, érzem jelenlétét,
hallom nevetését, érzem tekintete illatát és sárga fejét,
érezem meztelen lábát, olyan alakja van, akár a sötétségnek,
s érzem, hogy sárga színű,
hiszen éppúgy mozdul oda-vissza,
mint egy sárga fej.

Ez a fény bölcsessége:
„Sötétség.” A fény csak elsötétülést jelent,
az élet pedig út csupán
a halál felé.
A fény igazából nem is létezik egyáltalán.
Csak néhány pont van, amely kibocsátja őt,
ahogy hangforrások is léteznek persze.
A sötétség egyetlen, összefüggő anyag,
fényből többféle van, többféle.

És pislákol mindahány és tudni véli
mindegyik, hogy mindent tud, önmaga által.
Behatárolt, s határtalannak érzi magát. Hogy ő a minden,
semmi más nem létezik.
Valójában sok milliárd fényforrás létezik,
s egyetlen fajta sötét.
Ez az ő igazságuk.

– Ne nézz rám, mondta a fény, mert meztelen vagyok.
– Én mindig felöltözve járok, felelte a sötétség.
Nem vetkőzöm le előtted,
s még ha nem is nézek rád,
s még ha nem is vetkőzöm le előtted,
úgyis bennem tűnsz majd egyszer el.

Balázs Imre József fordítása